

El retaule major de l'església parroquial de Bellpuig.

per Esteve Mestre i Ramon Miró.

Per una singular coincidència, ambdós vàrem trobar amb pocs dies de diferència el text del contracte del retaule a l'Arxiu Històric Comarcal de Cervera, i, en parlar-ne, vàrem decidir que fariem aquest treball plegats, l'un aportant més notícies notarials i l'altre aportant notícies dels llibres d'actes del Consell municipal de Bellpuig.

Mossèn Antoni Bach, en fer un panorama de la vida a Bellpuig durant el segle XVII, ja precisava que "A l'altar major de la parroquial hi havia Santa Maria i Sant Nicolau i a vegades s'hi portava el Sant Crist. Ara, el Consell de la vila tractà de fer un gran retaule que havia d'ésser el de l'altar major; el 3 d'abril de 1683 el contractaren per 525 dobles. Així mateix tenien entre mans la construcció de la campana grossa."¹

La recerca als llibres de consells ens ha permès de veure com el Consell decidí fer el retaule. Al consell celebrat el vint-i-tres de març de l'any 1683 tracten el tema de fer un retaule per a l'església²; per tal de decidir a qui encarregar-lo han anat a cercar tres models a Barcelona i Cervera; vistos els models, és el del mestre de Cervera aquell que més els satisfà. Determinen concertar-lo i també remodelar l'altar, tot pagant sis dobles a l'expert que farà el "modelo"; per a pagar el retaule "donarà la vila deu anys dosentas lliuras quada any".

El contracte signat amb els escultors certerins data del dia dos d'abril de 1683; actua com a representant de la vila el síndic Sebastià Galitó, tal com amb carta de procura consta al mateix llibre notarial del notari de Bellpuig Antoni

1.- BACH I RIU, Antoni, *Bellpuig i la seva antiga baronia al Pla d'Urgell*. Barcelona, 1972, p. 176.

2.- Arxiu Municipal de Bellpuig, *Llibre de consells, 1658-1684*, desquadernat, plec 1682-1683.

Tomàs. Amb la lectura del contracte podem adonar-nos de la magnificència del retaule; es tractava del retaule major i ocupava pràcticament tot el pany de paret del fons de la nau principal de l'església, amb quaranta-cinc pams i mig d'amplada i una alçada que havia d'arribar a la línia de la volta, "a tocar a la volta". Només el preu, dues mil vuit-centes vuitanta-set lliures i mitja, ja ens indica la diferència respecte als modestos retaules de capelles laterals³.

El retaule és descrit a tres nivells o "andanes", el primer amb columnes de deu pams, el segon amb columnes de nou pams i el tercer amb columnes de vuit. Hi havia d'haver també al primer nivell, per darrera, un accés al sagrari, construït amb escales interiors de fusta o d'obra i amb una certa complexitat, segons era dibuixat a la "trassa" o plànol-projecte contractat. A més de variats ornaments florals, de fruites i d'àngels o serafins, les principals figures esculturals que hi havia d'haver eren:

a) al primer nivell, als extrems ("als panys furans"), sant Sebastià i sant Roc, els dos sants protectors contra la pesta i epidèmies en general. L'alçada d'aquestes dues figures era de vuit pams cada una.

b) la imatge de sant Nicolau, de nou pams d'alçada sense comptar-hi la mitra. Havien d'envoltar-la quatre àngels amb instruments de corda.

c) la imatge de Nostra Senyora dels Àngels, de nou pams d'alçada sense comptar-hi la corona. A l'entorn de la pastera hi havia d'haver alguns serafins.

d) una sèrie d'altres figures menors, no precisades al contracte, on s'especifica respecte al tamany que "ajan de fer segons la trassa".

Les quatre escultures principals (Nostra Senyora dels Àngels, sant Nicolau, sant Roc i sant Sebastià) havien de ser fetes per l'escultor manresà Francesc Grau, el qual devia tenir bona relació amb la vila, puix que també el nomenen examinador per donar la conformitat final a l'obra del retaule.

Els escultors ceriverins es comprometen a fer el retaule en el termini de sis anys, a parts. La primera andana ha de trobar-se enllestida per la festa de Sant Roc de 1685, la segona per la festa de Sant Roc de 1687 i la tercera a inicis d'abril de l'any 1689.

Els pagaments a què es compromet Sebastià Galitó en nom de la vila també són esglaonats:

- cinc-centes lliures al setembre.
- cinc-centes lliures quan hagin completat la primera andana.
- cinc-centes lliures a l'acabament del retaule.
- la resta, en dues pagues iguals, els dos anys següents.

Seguint les resolucions de consells podem anar veient com evolucionà l'obra. La conclusió de la primera andana anà una mica més enllà del termini previst; el nou de setembre de 1685, el paer en cap, senyor Josep Vilamajor, exposa al Consell que "sabran vostres mercès com la santa andana del retaulo, que.s la obligasió de asentar, ara està casi a punt; així se aurà de desfè la paret

3.- Així, el retaule de la capella del Roser fou contractat a Cristòfol Ortoneda, el 1603, per dues-centes vint lliures. Vid. *infra*, nota 16.

del presbiteri; se aurà de menester dinés per dita hobra. Vostres mercès vejen de hont se'n traurà.”⁴ Determinen elegir un encarregat de dirigir les obres i, quant als diners, veure “de hont se'n pot traure ha sa disposició.”

El vint-i-u d'abril (o potser el vint-i-set, la xifra no és gaire clara) de 1686 la primera andana era ja gairebé completada; ara li hauran de pagar i tracten el tema d'on treuran els diners per pagar l'escultor quan vingui; no han rebut les cinc-centes lliures promeses pel senyor Pasqual, i resolen pagar dues-centes lliures del redelme dels senyors Galitó i Rossell.⁵ Altres consells en què és tractat el tema, sembla que aconseguir els diners és el problema principal; el Consell anava malament de diners, amb creditors que volien cobrar els préstecs fets, i per acabar-ho d'adobar, a l'abril de l'any 1687 comença a parlar-se de la plaga de la llagosta i dels mals que va causant. Acabar de pagar serà un autèntic calvari, com veurem tot seguit.

El vint-i-quatre de març de l'any 1689, el retaule ja havia estat acabat pels escultors, i en aquella data el paer segon, Sebastià Navés, exposà al Consell bellpugenc que “com lo senyor Francisco Puig, escultor, té lo retaule de la parroquial asentad, y per tant demana dit senyor que dit retaule est[a] vila lo- i rébia; com tanbé que té menaster dinés, sopusat té la hobra ja asentada. En què tant lo un com lo altre miren lo que sigue y lo que degam fer en eixa matèria, que no.s farà més del que serà de son agrado de vostres mercès.”⁶ Quant a examinar el retaule determinaren “en orde al veher lo retaule que los senyors pahers junt ab los senyors de reverents y les persones que per al tracte de ajustar dit retaule foren eleigides, que los dits, junts, tracten la matèria de si nesesita de fer-lo judicar ho no; y que ho miren lo que sigue de més conveniència per al comú y profit de dit retaule.”⁷

El quinze de maig del mateix any consta que els preveres han deixat al Consell dues-centes cinquanta lliures per pagar l'escultor, i ara el Consell els en signa censal.⁸

El tretze de maig de 1690, el notari féu a Francesc Puig, menor, acta de resum de les quantitats pagades del retaule. Tot plegat sumava mil set-centes quaranta-nou lliures i quatre sous. Hi ha el següent memorial:

“Lo que à rebut lo escultor per compte del retaule és lo següent: Primo ab quatre rebudes de la senyora Francisca Pasqual, tres-centes y quatre lliures. Item de Sabestià Navés, com de sa rebuda consta als vint-y-tres de octubre mil sis-cents vuytanta y quatre, cent lliures. Item de Navés, a vint-y-nou de maig mil sis-cents vuytanta-cinc, cent lliures. Item de Francesch Galitó vint-y-sis lliures deu sous. Item de Lloís Font nou lliures dotse sous. Item de Joseph Mosset, a vint-y-nou de juny de mil sis-cents vuytanta-nou, quatra-centas lliures. Item del doctor Serra vint-y-sis lliures. Item del doctor Gomar trenta lliures quinse sous y un diner. Item de mossèn Joseph Boldú quoranta-tres lliures quatre sous y

4.- AMB, *Llibre de consells*, 1684-1699, f. 34 r.

5.- AMB, *Llibre de consells*, 1684-1699, f. 42 v.

6.- AMB, *Llibre de consells*, 1684-1699, f. 89 v.

7.- Ibidem.

8.- AMB, *Llibre de consells*, 1684-1699, f. 94 r i v.

onse. Item de Ramon Fuster, paher, a vint-y-vuyt de abril mil sis-cents noranta, dos-centes lliures. Item // de Lloís Font per compte de la comunitat, als disset de novembre mil sis-cents vuytanta-tres, trenta-tres lliures. Item de Valerià Guargues quoranta-sinch lliures. Item de Sabestià Galitó vuytanta-una lliura dos sous. Item de dit Galitó per mans de Valerià Guargues, dos-centes lliures. Item té rebut ab blat als set de abril de mil sis-cents vuytanta-vuyt, cinquanta lliures.”⁹

El tres de setembre de 1690 consta com l'escultor Francesc Puig demana la paga de cinc-centes lliures que li deuen pel present any, i els paers determinen que “miron en aquelles persones que an promès donar al retaulo, y aquells que deguen, que satisfasson a dit senyor escultor.”¹⁰ No devien poder pagar-li més de cinquanta lliures, puix que pocs dies després, l'onze de setembre, tornen a tractar el tema a consell “per una carta que avuy die present s'és rebuda de Francisco Puig, escultor de Cervera, lo qual consisteix que demane quatra-centas cinquanta lliures per la resta de la paga caygué en lo mes de mars pròxim passat”. Determinen “que demà dimats miron lo llibre dels Consells y lo acte del retaulo si concorden per lo senyor Valerià Guargues, Joachim Rossell y, si convé, cridar-i lo doctor Joseph Calbís, que abjunts o miron.”¹¹ I tornen a tractar-ho al següent consell, en què diuen que han donat d'excusa a l'escultor que Sebastià Galitó, el síndic que signà el contracte, no hi era a la vila i tornaria al cap d'uns quinze dies. Per recollir diners acorden “que lo senyor síndich o demano de bé a bé al doctor Alzina y als demés que deuen al retaulo; y si no volen pagar, que se'ls demano per medi de justícia.”¹²

Al consell del vint-i-u d'octubre continua el problema de reunir diners per poder pagar l'escultor; ha vingut a la vila i amenaça anar per justícia si no el paguen. Determinen “que los senyors paés miron si poran fer pasar lo senyor escultó per dosentes lliures, fent-li la paga per lo dia y festa de Santa Catarina primer vinent, y que se són alegides les persones per fer la cobransa del que.s deu, al senyor Francesch Inigo y Fransesc Galitó; y lo que faltará del que auran cobrat per a fer les dosentes lliures, que los senyors paés sercon los dinés de la manera los trobaran, sols calle per est any ab estes dosentes lliures.”¹³

El vint-i-nou de gener de 1691, els bellpugencs Lluís Font, mercader, i Sebastià Navés, fuster, declaren davant notari que és degut encara a Francesc Puig nou-centes trenta-vuit lliures i tres sous a compliment del retaule de l'altar major de l'església parroquial; prometen pagar-li aquesta quantitat en els següents terminis:

- 200 lliures per la festa de Nostra Senyora de març de 1691.
- 200 lliures per la festa de Sant Marc de 1692.
- 200 lliures per la festa de Sant Marc de 1693.

9.- AHCC, FN, Bellpuig, Joaquim ROSSELL, *Manual*, 1690, ff. 140 v.- 142 r

10.- AMB, *Llibre de consells*, 1684-1699, f. 118 r i v.

11.- AMB, *Llibre de consells*, 1684-1699, f. 119 r.

12.- AMB, *Llibre de consells*, 1684-1699, f. 120 r.

13.- AMB, *Llibre de consells*, 1684-1699, f. 122 r.

—200 lliures per la festa de Sant Marc de 1694.

—138 lliures i 3 sous per la festa de Sant Marc de 1695.¹⁴

En algun consell proper als dies dels pagaments continuem trobant un cert problema a reunir els diners, però ara les quantitats ja eren més petites i espaiades. Fins i tot trobem que al consell del vint-i-vuit d'octubre de 1693 “fonch proposat que lo senyor Capellà Major nos à fet notori que hi à algun devot que vol daurà lo sacrari y per això se demane que la vila fasse baixà lo sacrari en casa la vila. Fonch determenat que se escrigue al senyor Puig si és cosa de molt cost lo traure lo dit sacrari, y si és cosa tènua que se fase.”¹⁵

No tenim notícia que s'hagi conservat la “trassa” del retaule, ni tampoc cap altre dibuix o gràfic que ens en doni la seva imatge; tan sols de la descripció feta en el contracte en tenim un punt de partença per poder imaginar-lo. A inicis del segle XX només en quedava fragments, que van ser venuts l'any 1912 a l'antiquari Joan Cuyàs per poder pagar la construcció d'un mur de contenció al replà de l'església.¹⁶ Era un altar d'estil barroc, suposem que amb profusió d'ornamentació, i només seguint el rastre d'aquests fragments venuts podríem arribar a trobar-ne una mostra en alguna col·lecció particular o en algun museu.

ANNEX:

1683, desembre, 30-31.

Procura del Consell de Bellpuig a Sebastià Galitó per a la contractació del retaule. I contracte del retaule major de l'església parroquial de Sant Nicolau, de Bellpuig, entre Sebastià Galitó, sindic de la vila, i els escultors cerverins Francesc Puig pare i Francesc Puig fill.

AHCC, FN, Bellpuig, Antoni Tomàs, *Manual, 1681-1684*, ff. 62 r- 70 r.

Die secunda mensis aprilis anno 1683 in dicta villa [de Bellpuig].

Nos, Isidrus Eixalà, bajulus ville Pulcripodii dioc. Celsonens. pro Exmo. domino Duce Cessa, Vaene etc. dictae villae et baroniarum Pulcripodii et villae de Llinyola domino, Franciscus Inigo de Paz, Josephus Oller et Bartholomeus Fau // anno presenti et currenti patiarum dictae villae Pulcripodii, Isidrus Copons, Franciscus Tarrós, Franciscus Galitó, Nicolaus Penella, Sebastianus Navés, Nicolaus Janer, Joannes Alies, Franciscus Mosset, Joannes Vilamajor del Bou, Raymundus Fuster, Ludovicus Font, Sebastianus Galitó et Petrus Gomar, omnes incolae vicini et habitatores ende. consilio generali

14.- AHCC, FN, Bellpuig, Joaquim ROSSELL, *Manual, 1691*, ff. 63 r- 65 v.

15.- AMB, *Llibre de consells, 1684-1699*, f. 184 r. Uns anys abans, el 1691, el daurador Josep Puig, de Cervera, daurà el retaule de sant Isidre. Vid. Esteve Mestre, “Bellpuig: notícies de la fi del segle XVII” a *El Pregoner d'Urgell*, núm 310 - 7 de setembre 1992-, pàgs 25-26. En aquest cas podria tractar-se també del daurador Josep Puig, i no dels escultors, tots ells cerverins.

16.- El seguiment d'aquests tràmits pot fer-se a través de les cròniques de la recent creada revista Lo Pla d'Urgell. Vid. Ramon Miró, “El retaule de Nostra Senyora del Roser, pintat per Ortoneda” a *Miscel·lània d'estudis. Edat Moderna*, Quaderns de «El Pregoner d'Urgell», 5, Bellpuig, juny 1990, pàg. 13.

Afegit al marge: “bene modo quo pactatum inter vos, dictum sindicum, ex una et dictos Puigs ex altera fuerit”.

dictae villae Pulcripodii convocati et congregati de mandato mei, dicti bajuli, et requisitione nostrum dictorum juratorum et ad sonum campane voceque preconiensis emissa in locis assuetis dictae villae Pulcripodii per Michaellem Nadal, nuntium juratum et curritorem publicum eiusdem villae. Ut moris est ex causa spetialiter infra[scripta] in aula domus consilii dictae villae Pulcripodii quae sita est ante plateam dictam del Pou eiusdem villae ubi pro similibus et aliis actis et negotiis dictum consilium generale solitum est convocati et congregati universitatem predictam facientes celebrantes et representantes tanquam major et sanior pars dicti generalis consilii habita ra//tione absentum impeditorum et interesse non valentium, gratis etc., agentes tamen hec cum auctoritate et decreto meis, dicti Isidri Exalà, bajuli iusperitis et inferius autorizantii et decretantii creamus, constituimus et ordinamus syndicum procuratorem et actorem nostrum dicto nomine dictaque universitatis et singularius eiusdem presentium, absentium et futurorum, et cujus liber nostrum et ipsorum insolidum certum etc., ita quod etc. Vobis, dictum Sebastianum Galitó imperatum etc. ad vis etc. pro nobis et nomine nostro dictaque universitatis et singularium eiusdem presentium, absentium et futurorum, et cuius libit nostrum insolidum dandum ad laborandum et fabricandum unum retaulum, sive un retaula, in ecclesia parroquiali Santi Nicolaii villae predictae Pulcripodii in altari majori dictae ecclesiae Pulcripodii honors Francisco Puig, majori dierum, et Francisco Puig, minori dierum, scultoribus universitate Cervariae, diocesis eiusdem Celsonensis. Et dicti Puig pater et filius facere tenent dictum retaula mo//do et forma que és en la trassa y planta que ells dits Puig, scultors, aportan, modo et forma capitulis, pactis conventionibus et avinentiis ac temporibus vobis, dicto sindico et procuratori nostro dictaque universitatis bene visis et si opus fuerit obligandum dictis Puig per la obra del dit retaula per eos* facienda ad dandum fideiussores idoneos ad cognitionem vostram et circa pactata propter dictam fabricam del retaula, ac circa pretium dictae operis del retaula per dictam universitatem eis solvendum modo et forma ac terminis, sive solutionibus, vobis bene visis quecunque supra necessaria cum obligationibus bonorum tam dicte universitatis quam dictorum Puig, scultors, simul et in solidum renuntiationibus etiam proprii fari submissione alterius scriptura tertii in bonis dictae universitatis tantum constitutione procuratoris et aliis clausulis utilibus et necessariis et sine quibus predicta adimplere nequitant faciendum et firmandum seu fieri faciendum, instandum et requirendum // et de mutu etc. nos etc. promitimus, iudicio ficti. et habere ratum etc. et non revocare sub bonorum ac emolumentorum dicte universitatis omnium obligationem ad hec ego, dictus Isidrus Exalà, bajulus predictis, ut melius pterius. sindicatus instrum. suis robore et valore in omni tempore obtineat meam auctem presto et in predictum decretum meum inter pono in manu et posse not. infri et primo eadem diem.

Testes sunt Matheus Ponsas, sutor, et Raymundus Majoral, textor lini, amborum vicinorum Pulcripodii.

Dictam diem [2-IV-1683] in dicta villa de Bellpuig.

Los honorables Sebastià Galitó, de la vila de Bellpuig, bisbat de Celsona, com a síndich y procurador per las cosas avall scritas, spetialment constituït y

ordenat per lo consell de dita vila de Bellpuig consta de la procura o sindicat en poder del notari avall scrit lo die present y avall scrit de una part // y los honorables Francesch Puig, major de dies, y Francisco Puig, manor de dies, escultors de la vila de Servera de dit bisbat de Celsona, pare y fill, de part altre, per rahó del retaula que prometen fer en la iglesia de sant Nicolau de dita present vila de Bellpuig, se són fet, firmat y jurat entre dites parts los capítols y pactes següents :

Primerament los dits pare y fill Puig prometen fer y fabricar tota aquella obra de fusta de alta bova y de lluna com a ses conciènties toca y ben vista a la dita universitat de Bellpuig, treballar aquellas conforme lo dibuix de una trassa feta y firmada per dits Puig oficials escultors y del notari avall scrit, y que aquella tinga de ésser treballada a ús y costum de bon oficial, y seguida la planta de ella, la qual serà firma de dits Puig oficials y notari avall scrit en un paper sobre de la forma major.

Item ab altre capítol prometen dits Puigs escultors fer en lo peu de dita obra, en // los panys més prop de la mesa del altar, unas portas per entrar a la sacristia, y éstas ajan de ésser enllistonadas ab los plafons de talla, y en la grandària y amplària puga suportar lo puesto, que qualsevol home gran puga entrar sens tocar dalt.

Item és pactat que ajan de assentar dits oficials escultors lo sacrari que per detràs lo retaula sie, alsada de onse palms.

Item prometen dits Puig oficials escultors anyadir a las cartelas del biombo del mig de la primera andana uns minyonets a modo de bastaxos, y per barandillas de una cartela a altre uns colgans de fruytes.

Item ajan de anyadir dits oficials escultors a la pastera de sant Nicolau, als costats de ella, quatre àngels ab instruments de cordes a les mans y talla entre mig de ells als puestos hont demanarà, com ho prometen.

Item ajan de anyadir als costats de la pastera de Nostra Senyora dels -ngels talla ab alguns serafins, y ajan de tancar la alquitrava // y frisa de dit biombo de sobra Nostra Senyora, y aquella fer-la córrer per dins de la pastera, y la patxina o cúpula sie tova ? lo que sie possible perquè la corona de Nostra Senyora hi puga pujar que no toque dalt, com ho prometen.

Item tingan facultat dits oficials escultors si serà menester per major gràcia de la pastera de Nostra Senyora fer una cartela a cada part rebint ? lo biombo de dalt.

Item encara que segons la trassa no tingan sinó nou palms les columpnes de la primera andana, que en obra ajan de tenir deu palms y més si més poran, com ho prometen fer; y les de la segona andana ajan de tenir nou palms, y les de la tercera andana vuyt palms.

Item que ajan de fer als sis taulons de les andanes guarnitions de mig palm de ampla, ço és, una mollura entallada.

Item que la figura de sant Nicolau aja de tenir nou palms de figura sens la mitra, y Nostra Senyora dels Àngels aja de tenir nou palms de // figura sens la corona; y que les dos figuras dels panys furans de la primera andana ajan de tenir vuyt palms de figura quiscuna, y les demás figures ajan de fer segons la trassa.

Item encara que la trassa demostra different apanyadura que no la planta, se ha resolt seguesquen dits oficials escultors la planta que está firmada, com dalt en altre capítol està dit.

Item que dits oficials escultors per la part de detràs del retaula ajan de formar un corredoret per anar lo sacerdot a empaliar y acomodar lo santíssim dins lo sacrari, en lo qual sacrari hi ha de haver una porta a la part de darrera perquè dit sacerdot pugua ministrar lo que li serà convenient.

Item ajan de fer dits oficials escultors una escala tras del retaula per a pujar al corredoret per anar tras del sacrari. Y escala si convé sie de fusta, y que la ajen de fer dits oficials escultors ;// y si de pedra o guix, no tingan obligació de fer-la, sinó lo que se aurà menester per fusta.

Item ajan de fer y fabricar lo sacrari conforme la trassa, y que la invensió de obrir les portas y tancar aja de dexendir per medi de una invensió de caragol que pujaran y baxaran les tres portas, y que aquell se aja de tancar per medi de pany y clau, que dit sacrari aja de ésser treballat dintre ab mitjes columpnes, y entre columpnes y columpnes unas figuras de relleu y lo demás de la obra treballat y adornat de serafins y talla conforme la part exterior del sacrari.

Item prometen dits oficials escultors que las figuras de sant Nicolau, la de Nostra Senyora dels Àngels y les dos figuras de la primera andana dels panys furans, que seran sant Sebastià y sant Roch, que ditas quatre figuras han de ésser fetas y les faran fer de dinés de dits oficials de mà de Francisco Grau, escultor de la ciutat de Manresa, y que en cas faltàs dit Grau, los dits Puigs oficials les tingan de fer.

Item és pactat que lo dit retaula aja de tenir de // alsada des del paviment fins dalt a tocar a la volta, y que de ampla, comprenent-s'i les polseras, aja de tenir quaranta-sinch palms y mig.

Item prometen los dits Francesch Puig, major, y Francisco Puig, menor, escultors, que per lo die o feste de sant Roch del any mil sis-cents vuytanta-sinch tindran fet la primera andana de dit retaula y sacrari, y assentada ab les dos figuras de sant Roch y sant Sebastià, y en cas no.l tingan fet, que tot allò que faltará a fer pugua dita universitat de Bellpuig fer dita primera andana o lo que faltará a gastos de dits Puigs oficials predits.

Item prometen los dits Puigs oficials que per lo die o festa de sant Roch del any de mil sis-cents vuytanta-y-set assentaran en dit retaula la segona andana ab sos rematos y demás que està pactat per dit retaula; prometen tenir-lo acabat del die present y avall scrit a sis anys comptadors, que serà lo any 1689.

Item és pactat y concordat entre ditas parts // que després que auran assentat dits oficials escultors dit retaula ab la forma sobre dita, si la universitat de la vila de Bellpuig vol fer mirar lo dit retaula si està de la forma y bondat que és menester, y pactat que dins un mes comptadors del die que serà assentat en avant, la ajan de fer mirar posant-hi un oficial de cada part; y per dit efecte dit Galitó per dita universitat elegeix per sa part ara per leshores al senyor Francisco Grau, de la ciutat de Manresa, escultor. Y que passat lo dit mes, no pugua dita universitat fer mirar aquell sinó que dits oficials estigan fora de la obligació y que.l tingan per rebut y ben fet, y tinga obligació la vila de trancarlos lo acte.

Item ab altre capítol lo dit honorable Sebastià Galitó, síndich de dita vila, en nom de dita universitat de Bellpuig promet per rahó de la dita obra donar-los y pagar-los als dits Francesch Puig y Francisco Puig, pare y fill, scultors, dos mil vuyt-centes vuytanta-set lliures deu sous moneda barcelonesa, les quals los promet en dit nom pagar y donar ab esta forma : ço és, per tot // lo mes de setembre pròxim vinent sinch-centes lliures, y lo die auran assentat la primera andana del dit retaula altres sinch-centes lliures; y quant auran acabat de assentar lo dit retaula sinch-centes lliures, y lo restant de les ditas dos mil vuyt-centes vuytanta-set lliures deu sous del die que auran assentat lo dit retaula a dos anys, ab dos iguals pagues, ço és, una cada any.

Item dit síndich en nom de dita universitat promet anar o fer anar a cercar tota la obra del dit retaula a la vila de Servera y portar-la assí en dita iglésia de Bellpuig.

Item promet dit síndich donar a dits oficials tota la ferramenta serà menester per lo sacrari y altres portas, y demés ferros per fortifications de dit retaula.

Item promet dit síndich donar mestres de casa y altres personas seran menester per ajudar a assentar la obra y fustas per fer bastidós y parmodos y lo necessari per fer ditas bastidas, y fer lo gasto als dits oficials escultors mentres assentaran la obra. //

Item aja dit síndich de fer picar un plinto de pedra de tres quarts de alsada per assentar lo peu de dita obra, y fer-lo assentar al puesto que dits oficials escultors diran.

Item que dit síndich aja de trauerer o fer trauerer lo grahó que vuy serveix de tarima y lo grahó més alt que fa paviment vuy, y donar-los aquell paviment pla a punt de assentar dita obra.

Finalment voldran ditas parts que dels presents capítols y quiscú de ells ne sien donadas y lliuradas una y moltas còpias y trasllats quant y quantes demanats ne seran per qui tocarà interès, y que aquells y quiscú d'ells sien allergats ab totas clàusulas, obligations de béns, simul et in solidum renunciations, submissions, scriptura de ters constitutio de procurador y demés clàusulas a semblants posar acostumadas segons lo stil del notari avall scrit, substantia emperò del fet principal en res no mudada.

Et ideo nos dicte partes laudantes approbantes ratificantes et confirmantes supra dicta capitula pacta er conventiones ptes. et unumquodquorum ipsorum et om- // nia et singula nicis etorum ? quolibet contenta prout meliors et superioris continet gratis et ex nostris certis scientis convenimus. //

Testes huius rei sunt redus. Antonius Alsina, presbiter et beneficiatus ecclesiam sancti Nicolai ville predicte de Bellpuig etc.

